

Talonpoikaikulttuurisäätiön toimintakertomus 2012

74. toimintavuosi

Yleistä

Kekristä kansanjuhla -hanke oli vuoden 2012 toiminnan pääteemana. Hankkeen tavoitteena on vakiinnuttaa kekrin vietto suomalaisena sadonkorjuun, ruoan, valon ja hauskanpidon juhlana syyskuun ja marraskuun väliseen aikaan, uusintaa kekrin viettoa puhuttelemaan tämän päivän ihmisiä kaupungeissa ja maalla. Tavoitteen toteuttamiseksi tuotetaan juhlakonsepteja ravintoloille, yhteisöille, perheille ja ystäväporukoille sekä kehitetään lapsille ja nuorille kekriä valaisevia kirjallisia tuotteita ja pelejä.

Toinen merkittävä toimintavuoden tapahtuma oli säätiön aiemmin toteuttaman arkkitehtikilpailun johtopäätöksiin perustuvan Asumisen vapaus -pamfletin julkaiseminen.

Perinteisen rakentamistavan kunniakilpi

Säätiön hallitus hyväksyi joulukuun kokouksessa uudet perinteisen rakentamistavan kunniakilven ja -kirjan säännöt. Kunnikiilpi tai kunniakirja on tunnustus perinteisen rakentamistavan vaalimisesta ja kannustus vaalimisen jatkamiseen. Kunnikiilpi on tarkoitettu maatilakäytössä olevaan tai olleeseen rakennukseen. Kunnikiirja voidaan myöntää varsinaisen maatilatalouden ohella myös maaseudun muuta asutusta palvelleisiin rakennuksiin. Tunnustukset koskevat vanhaa rakennuskantaa mukaan lukien 1950-luvun jälleenrakennuskauden kohteet. Erityisistä syistä tunnustus voidaan myöntää myös tämän jälkeen rakennetulle tai alkuperäiseltä paikalta siirretylle kohteelle.

Kekristä kansanjuhla -hanke

Kekristä kansanjuhla -hanke on aloitettu vuoden 2009 alkupuolella. Säätiön rakentama kekrikonsepti sisältää kekrikemut, kekrimenu, kekrirokki, kekritarinat ja kekrileikit. Säätiö on lisäksi tuottanut kotisivut www.kekri.fi ja rekisteröinyt kekri-tavaramerkin.

Hanke koostuu kahdesta pääosiosta: ruoka- ja juhlakulttuurista sekä lasten ja nuorten kulttuurista. **Ruoka- ja juhlakulttuurin osiossa** kannustettiin ja konsultoitiin eri yhteisöjä järjestämään kekrijuhlia ja -kemuja, joiden vietto on ilahduttavasti yleistynyt säätiön kekrihankkeen myötä. Säätiön yhteistyöverkoston keskeisiä toimijoita ovat MTK, Ruoka-Suomi -teemaryhmä, Maa- ja kotitalousnaisten keskus, Suomen Kylät, pääkaupunkiseudun ruokapiirit ja Maaseudun Sivistysliitto.

Säätiö järjesti yhteistyössä MTK Helsinki ry:n ja Seurasaarisäätiön kanssa kekrikemut 15.10.2012 Ravintola Perhossa. Kemuihin osallistui 64 ihmistä. Kemuja edelsi MTK Helsingin perinteisiin kuulunut maa- ja metsätalousministeriön iltalytse, jossa valtiosihteeri **Risto Artjoelta** kyseltiin vuoden 2013 budjetista. Maittavan kekriaterian lisäksi ohjelmassa oli säätiön jäsen, lähiruokayrittäjä **Heikki Ahopellon** puheenvuoro sekä kansanmusiikkiyhtye **Inehmon** musiikkiesitys.

Kekrin lasten ja nuorten kulttuurin osiossa haettiin kirjoittajaa ja kuvittajaa lasten kekriaiheiselle kirjalle. Kirjoittajaksi valittiin kirjailija **Kreetta Onkeli** ja kuvittajaksi **Jussi Kaakinen**. Syksyn aikana käytiin kustannusneuvotteluja, joissa ei vielä vuoden loppuun mennessä päästy kustannussopimuksen tekemiseen.

ELMA-messuille 9.-11.11.2012 tuotettiin toisen kerran Lasten kekripaja -tapahtuma. Pajassa vieraili tälläkin kerralla reilusti yli 2500 lasta, koululaista, vanhempaa ja opettajaa. Lapset ja koululaiset koristelivat kekripukkipipareita, jota varten säätiö on teettänyt oman piparkakkumuotin. Lisäksi kekripajassa leikeltiin kekriinaamareita.

Säätiön kekrihankkeen ja toiminnan kohteena oli vuonna 2012 kaiken kaikkiaan yli 4500 ihmistä, kun mukaan lasketaan satoja ihmisiä houkuttelleet maakunnissa järjestetyt kekrijuhlat. Mediassa kekri oli esillä erityisesti pyhäinpäivän tienoilla.

Lasten kekripajan tuottajana toimi kulttuurituottaja **Päivi Rajakari**. Säätiön asiamies vastasi ruoka- ja juhlakulttuuriosiota.

Joulukuussa 2012 saatiin Koneen säätiöltä ilmoitus 23 000 euron jatkoavustuksesta kekrin lastenkulttuurin, erityisesti kirjahankkeen ja opetusmateriaalin tuottamiseen.

Kekristä kansanjuhla -hankkeen toteutusta ohjasi ja valvoi ohjausryhmä. Sen jäsenet olivat puheenjohtaja, tutkimuspäällikkö VTM **Ilkka Haavisto**, ympäristökirjailija YTM **Juha Kuisma** ja tutkijatohtori FT **Kati Mikkola** sekä asiamies **Paula Viertola**. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana 5 kertaa, tapasi kirjailijoita ja kuvittajia 4 palaverissa ja kustantajia 4 kertaa.

Asumisen vapaus -pamfletti

Säätiön tavoite julkaista kirja vuosina 2006 - 2007 järjestetyn Uusia ratkaisuja maalle asumiseen - arkkitehtikilpailun johtopäätöksistä toteutui toimintavuoden aikana. Asumisen vapaus -pamfletti julkistettiin 10.10.2012. Pamfletti oli myös säätiön kannanotto ajankohtaiseen yhdyskuntapoliittiseen keskusteluun ja kaavoituksen viranomaiskäytäntöihin mm. siitä, saako haja-asutusalueille rakentaa asuntoja tai saavatko siellä olevat yritykset laajentaa toimintaansa.

Pamfletin toimittaja, ympäristökirjailija, säätiön hallituksen jäsen **Juha Kuisma** kokosi tasokkaan kirjoittajajoukon asumisen, yhdyskuntasuunnittelun, arkkitehtuurin ja rakennushistorian tutkimuksen aloilta. Kirjoittajina ovat Kuisman ohella kirjailija **Matti Mäkelä**, arkkitehdit **Matti**

Vuorio, Heikki Aitoaho, Viri Teppo-Pärnä ja Ilmari Mattila, yhdyskuntasuunnittelun professori **Staffan Lodenius**, dosentti **Teppo Korhonen** ja DI **Lasse Ristikartano**. Maahenki Oy kustansi kirjan, ja se on myynnissä kustantajan verkkokaupassa www.maahenki.fi. MTK:n säätiö tuki kirjan kustantamista. Pamfletti on säätiön uuden julkaisusarjan julkaisu n:o 3.

Kuntavaalipaneeli 10.10.2012

Säätiö järjesti yhteistyössä MTK ry:n kuntavaalipaneelin 10.10.2012 Katajanokan Kasinolla. Panelisteina olivat varapuheenjohtaja **Sauli Ahvenjärvi**, Kristillisdemokraatit, varapuheenjohtaja **Jari Myllykoski**, Vasemmistoliitto, puheenjohtaja **Ville Niinistö**, Vihreät, varapuheenjohtaja **Mats Nylund**, RKP, varapuheenjohtaja **Janne Sankelo**, Kokoomus, puheenjohtaja **Juha Sipilä**, Suomen Keskusta, kansanedustaja **Lauri Heikkilä**, Perussuomalaiset ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Jouni Backman**, SDP.

Paneelin pääteemat olivat rakentaminen, maankäyttö ja kaavoitus, julkiset hankinnat ja vihreiden elinkeinojen kehittäminen/jarruttaminen kunnissa. Säätiön hallituksen puheenjohtaja **Ilkka Haavisto** toimi paneelin puheenjohtajana. Yhteistyö ei aiheuttanut säätiölle kustannuksia.

Viestintä

Jäsenille lähetettiin tapahtumakutsuja. Lehdistötiedotteita jaettiin tiedotus.com –palvelua, jonka kautta tavoitettiin lähes 800 tiedotusvälinettä. Säätiön kotisivuilla www.talonpoikaiskulttuurisaatio.fi tiedotettiin tapahtumista. Säätiön ylläpitämillä kotisivuilla www.kekri.fi viestittiin kekristä kansanjuhla -hankkeen tapahtumista. Toimintavuoden aikana säätiön kotisivujen ja kekrisivujen alustat ja käyttöjärjestelmät uusittiin yhdenmukaisiksi.

Jäsenistö

Jäsenistön vuosikokous 29.3.2012 kutsui uusiksi jäseniksi yrittäjä **Heikki Ahopelto**, projektipäällikkö **Taina Hautamäki**, toiminnanjohtaja **Jaakko Holsti**, MMT, puheenjohtaja **Juha Marttila**, ja arkkitehti **Harri Metsälä**, ohjelmapäällikkö **Päivi Rönni** ja ruokakulttuuriasiamies **Anni-Mari Syväniemi**.

Kokoukset

Säätiön vuosikokous pidettiin 29.3.2012 Säätytalossa. 22 säätiön jäsentä osallistui kokoukseen. Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** esitti kokouksen alussa katsauksen suomalaisen maatalouden tilasta.

Hallitus ja tilintarkastajat

Hallituksen puheenjohtaja toimi tutkimuspäällikkö **Ilkka Haavisto**, varapuheenjohtajana ympäristökirjailija **Juha Kuisma**, hallituksen jäsenenä yliarkkitehti **Raija Seppänen**, toiminnanjohtaja **Paula Yliselä** ja tutkijatohtori **Kati Mikkola**. Hallituksen varajäsenenä toimivat DI **Lasse Ristikartano**, MMK **Heimo Tuomarla**, professori **Hanna Snellman**, dosentti **Pia Olsson** ja DI **Jari Vesanen**. Hallitus kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Hallitus aloitti säätiön strategiatyön ja järjesti erillisen hallituksen jäsenten ideointipäivän. Sihteerinä toimi asiamies **Paula Viertola**.

Säätiön tilintarkastajina ovat toimineet **Juha Tuomala** KHT ja **Lotta Laitinen** KHT sekä varatilintarkastajina **Henrik Sormunen** ja **Taru Mäenpää** KHT.

Kilpiraati

Kilpiraadin puheenjohtajana toimi yliarkkitehti **Raija Seppänen** ja jäsenenä arkkitehti **Heikki Kukkonen**, arkkitehti **Pentti Toivari**, dosentti **Pia Olsson** ja arkkitehti **Antti Pihkala**. Kilpiraati kokoontui vuoden aikana 2 kertaa.

Toimihenkilöt

Säätiön asiamiehenä ja hallituksen sihteerinä toimi johdon erityisavustaja, MMM **Paula Viertola**. Kilpiraadin sihteerinä toimi FM **Elina Anttonen**. Rahastonhoitajana ja kirjanpitäjänä **Kirsti-Helena Saarinen**, JS-Ekonomia Oy.

Säätiön talous

Toimintavuoden aikana säätiö sai Keskitien Tukisäätiöltä toiminta-avustusta 20 000,00 euroa. Kekristä kansanjuhla -hankkeeseen lastenkulttuurin tekemiseen saatiin 10 000,00 euron apuraha Koneen säätiöltä. Lasten Kekripaja -tapahtuman toteuttamiseen saatiin 4500 euron apuraha Keskitien Tukisäätiöltä ja 500 euron apuraha Valiolta. Kekripajaan saatiin lisäksi tavaralahjoituksia Metsä Group Oy:ltä ja Dr.Oetkerilta.

Hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita.

Tilikauden toiminnallinen ylijäämä on 1 090,60 euroa, mutta kirja- ja kilpivaraston poistamisesta (12 241,00 euroa) johtuen tilikauden alijäämä on 11 331,37 euroa.

Säätiön oma pääoma oli vuoden vaihteessa ja tasearvo oli 57 806,70 euroa.